

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 11 (7331)

НЯДЗЕЛЯ, 1 ЛЮТАГА

1942 г.

БРАТЫ-БЕЛАРУСЫ, ПАРТЫЗАНЫ і ПАРТЫЗАНКИ! УСЕ ВЕРНЫЯ СЫНЫ РОДНАЙ БЕЛАРУСКАЙ ЗЯМЛІ! ВЕДАЙЦЕ: ФРОНТ УЖО ЗУСІМ БЛІЗКА АД БЕЛАРУСІ. ГІТЛЕРАУСКІЯ ЗГРАІ УЦЯКАЮЦЬ НА ЗАХАД, УСЦІЛАЮЧЫ ЗЯМЛЮ СВАІМ ТРУПАМІ.

ПАД УДАРАМІ СЛАУНАЙ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ЯНЫ НЕ-УЗАБАВЕ БУДУЦЬ БЕГЧЫ ПРАЗ НАШУ БЕЛАРУСКУЮ ЗЯМЛЮ. НЯХАЙ ЯНЫ УСЕ ПАЛЯГУЦЬ ҚАСЦМІ НА НАШАЙ ЗЯМЛІ!

УСЕ ЯК АДЗІН ДАПАМАГАЙЦЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ЗНІШЧАЦЬ ФАШЫСЦКІХ САБАК! СМЕРЦЬ НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМ!

БЛІЗАК ЧАС ВЫЗВАЛЕННЯ БЕЛАРУСІ!

ФРОНТ НАБЛІЖАЕЦЦА ДА БЕЛАРУСІ

Родныя браты і сёстры!

Гераічна Чырвоная Армія, узброеная навейшай ваяеннай тэхнікай, ачышчае нашу Совецкую зямлю ад фашысцкіх акупантатаў. Нямецкія войскі бягут на Захад, усцілаючы палі трупамі сваіх салдат і афіцэраў, пакідаючы сваё ўзбраенне.

Кожны дзень прыносіць радасць совецкаму народу. Вызваленіца ўсё новыя і новыя гарады і вёскі. Чырвоная Армія вызваліла ад нямецкіх акупантатаў ўсе раёны Маскоўскай і Тульскай абласцей. Вызвалены многія гарады і раёны Смаленскай, Калінінскай і Орлоўскай абласцей. Фронт прыбліжаецца да нашай роднай Беларусі. Блізак час вызвалення нашай радзімы ад нямецкіх акупантатаў.

Браты беларусы! Усе, хто здольны насіць зброю, уступайце ў партызанскія атрады, смела дзеянічайце ў тылу ворага, рыхтуйце рапучы ўдар па адступаючай нямецкай арміі.

Ні адзін немец не павінен астапіцца на нашай зямлі!

Няхай іх паганая кроў угноівае нашу зямлю. Як толькі можам, будзем рабіць смерць нямецкім акупантам. Калі хто з немцаў і будзе прасіць літасці, яму не павінна адгукнуцца чалавече сэрца.

Няхай стане свяшчэннай клятвай для ўсіх верных сыноў нашай Радзімы абавязальства, даное нарады-мітынгу лепшымі прадстаўнікамі беларускага народа таварышу Сталіну:

«Дарагі таварыш Сталін! Кожны беларус у сваім сэрцы хавае як свяшчэнную клятву Ваш заклік — знішчыць ўсіх немцаў да адзінага, якія прабраліся ў нашу краіну ў якасці яе акупантатаў. Беларускі народ клянецца Вам, дарагі Іосіф Вісарыёнак, што ён не выпусціць зброю з рук да таго часу, пакуль не будуть знішчаны нямецкія акупанты ўсе да адзінага. Беларускі народ не скліць галавы перад акупантамі. Беларускі народ ніколі не даруе і не забудзе кашмарных злачыстваў нямецкіх акупантатаў. За кроў і слёзы наших братоў, жонак, матаў, сёстраў і дзяцей, за зруйнаваныя, спаленія гарады і сёлы, за дзікі разбой і грабежніцтва мірнага насельніцтва, за зняслаўленную чэсць народа, за знішчэнне помнікаў нацыянальнай культуры, за знішчэнне культурных каштоўнасцей — вораг расплаціцца сваёй чорнай крывею».

Беларускі народ з чэсцю выканае сваё слова, дадзенае таварышу Сталіну, і будзе знішчыць нямецкіх акупантатаў ўсіх да адзінага.

Смерць нямецкім акупантам!

Войскі Паўночна-Захадняга і Калінінскага фронтаў занялі гарады Холм, Тарапец, Селіжарава, Захадня Дзвіна, Оленіна, Старая Таропа.

Трафеі нашых войск

Дзён дзесяць — дванаццаць таму назад войскі Паўночна-Захадняга і Калінінскага фронтаў пасля жорсткіх баёў прарвалі ўмацаваную лінію праціўніка на поўдзень ад гарадоў Осташкаў і Селіжарава і пачалі працоўвацца наперад. Выконваючы пастаўленую задачу, наші войскі прасунулісь больш чым на 100 кіламетраў наперад. Пасля жорсткіх баёў настаяні заняты гарады: ПЕНО, АНДРЭАПАЛЬ, ХОЛМ, ТАРАПЕЦ, ЗАХАДНЯЯ ДЗВІНА, СЕЛІЖАРАВА, ОЛЕНІНА, СТАРАЯ ТАРОПА.

Такім чынам адна з галоўных камунікацыйных ліній нямецкіх войск — чыгунка Ржэў—Вялікія Лукі перарэзана і захоплена нашымі войскамі.

Вызвалена ад нямецкіх захопнікаў звыш 2.000 насялённых пунктаў.

З 9 па 22 студзеня захоплены трафеі: гармат — 350, танкаў і бронемашын — 52, станковых і ручных куляметаў — 430, мінамётаў — 90, аўтамашын — 740, матацыклаў — 480, веласіпедаў — 846, радыёстанцый — 20, мін — 26.145, снарадаў — 71.300, патронаў — 805.000, кабелю тэлефоннага — 360 кіламетраў, адзін пантонны пераправачны парк, мата-пантоннаў — 16, цегачоў — 32, адзін кацер і 8 рухавікоў, чыгуначных вагонаў — 355 і многа іншага ўзбраення і маёmacі.

У г.г. ТАРАПЕЦ і АНДРЭАПАЛЬ захоплены армейскія склады з запасам гаручага, харчавання, боепрыпасаў і іншай маёmacі, улік якіх праводзіцца.

За час з 9 па 22 студзеня немцы страцілі звыш 17.000 чалавек забітымі і некалькі сот палоннымі.

У баях вызначыліся войскі генерал-палкоўніка т. ЕРОМЕНКА і генерал-лейтэнанта т. ПУРКАЕВА.

СОВІНФОРМБЮРО. (Паведамленне ад 24 студзеня).

Войскі Паўднёва-Захадняга і Паўднёвага фронтаў занялі гарады Барвенкова, Лазавая.

Трафеі нашых войск

18 студзеня 1942 года войскі Паўднёва-Захадняга і Паўднёвага фронтаў перайшлі ў наступленне. Пасля жорсткіх баёў нашы войскі прарвалі ўмацаваную лінію праціўніка і пачалі працоўвацца наперад. Выконваючы заданне, з 18 па 27 студзеня нашы войскі прасунулісь наперад больш чым на 100 кіламетраў і занялі гарады: БАРВЕНКОВА, ЛАЗАВАЯ. Вызвалена звыш 400 насялённых пунктаў.

З 18 па 27 студзеня войскамі Паўднёва-Захадняга і Паўднёвага фронтаў ЗАХОПЛЕНЫ наступныя трафеі: гармат — 658, танкаў і бронемашын — 40, куляметаў — 843, мінамётаў — 331, аўтамашын — 6.013, матацыклаў — 513, веласіпедаў — 1.095, радыёстанцый — 23, мін — звыш 100.000, снарадаў — каля 80.000, патронаў — больш 1.000.000, тэлефоннага кабелю — звыш 100 кіламетраў, ручных гранат — 23.000, вагонаў з боепрыпасамі і ваеннай маёmacі — 430, эшалонаў з ваеннага-гаспадарчымі грузамі — 8, складаў з ваеннай маёmacі — 24, падвод — 2.400 і коней — 2.800.

За гэты-ж перыяд ЗНІШЧАНА: танкаў — 28, гармат — 36, мінамётаў — 47, куляметаў — 7, чыгуначных вагонаў — 133, цыстэрн з гаручым — 4, паравозаў — 2, аўтамашын — 1.073, павозак — 713, дзотаў — 50, самалётаў — 25.

Поўнасцю разгромлены 298, 68, 257 дывізій, 236 супроцьтанкавы полк, 179 пяхотны полк 57 дывізій, венгерскі кавалерыйскі полк. Разгромлен штаб 257 пяхотнай дывізіі, захоплены яе штабныя дакументы. Заходнія сцягі 457 і 516 пяхотных палкоў. Нанесена значнае паражэнне 44 і 295 пяхотным дывізіям і часцям 62, 46 і 94 пяхотных дывізій.

За час з 18 па 27 студзеня немцы страцілі звыш 25.000 забітымі. Узята некалькі сот палонных.

У баях з нямецкімі акупантамі вызначыліся войскі генерал-маёра ГАРАДНЯНСКАГА, генерал-лейтэнанта РАБЫШЭВА і генерал-маёра ГРЭЧКО.

СОВІНФОРМБЮРО.

ЯК БЫЛІ ЎЗЯТЫ СУХІНІЧЫ

Горад Сухінічы стаіць на скрыжаванні чыгуначных магістралей на Смаленск, Бранск, Тулу, Калугу, Кіраў. Ён з'яўляўся ключом да важнейшых апорных пунктаў ворага.

Камандаванне Чырвонай Арміі разыла ўзяць горад пасля магутнага артылерыйскага ўдару. У пачатку студзеня нашы часці поўнасцю акуружылі горад, адрезаўшы нямецкі гарнізон ад зневядыага свету. Метадычна, дзень за днём, наша артылерыя руйнавала агнявия крапкі ворага, падрыхтоўвала штурм умацаванняў. Некаторыя падраздзяленні падышлі да горада на 300—500 метраў. Мёртвая пятля на шыі ворага сціскалася ўсё мацней і мацней.

Нямецкія генералы рашылі выратаваць войскі і вывезці іх на транспартных самалётах. Аднак усе спробы прызямліць самалёты ліквідавала наша дальнобойная артылерыя.

Адчуваючы сваю пагібел, нямецкія акупанты неаднаразова кідаліся ў контратакі, каб вырвавацца з горада. Але ўсяды, дзе толькі паяўляліся гітлераўскія галаварэзы, вырастала магутная сцяна чырвонаармейцаў. Усцілаючы поле трупамі сваіх салдат і афіцэраў, немцы зноў беглі ў горад.

Ноччу на 29 студзеня нашы часці пайшлі на штурм гарадскіх умацаванняў. Разгарэліся жорсткія вулічныя баі. У 2 гадзіны ночы байцы, якімі камандуе тав. Радзівілка, уварваліся ў горад, авалодалі вакзалам, дэпо, чыгуначнымі магістралямі. У гэты-ж час другая часць уварвалася ў цэнтр горада. Слаўныя гвардзейцы захапілі ўсходнюю ўскрайку. У 4 гадзіны раніцы Сухінічы былі ў наших руках. Над горадам запалыхаў чырвоны сцяг.

ПАДПІСАННЕ ДАГАВОРА АБ САЮЗЕ ПАМІЖ СССР, ВЯЛІКАБРЫТАНІЯЙ І ІРАНАМ

29 студзеня ў Тэгеране адбылося падпісанне Дагавора аб Саюзе паміж СССР, Вялікабрытаніяй і Іранам.

Гэты Дагавор прадстаўляе сабой дакумент вялікага міжнароднага значэння. Ён з'яўляецца важным новым крокам у развіцці адносін паміж СССР, Вялікабрытаніяй і Іранам.

Забяспечываючы інтэрэсы СССР, Вялікабрытаніі і Ірана ў іх агульной барацьбе супроты нямецка-фашысцкай тыраніі, Дагавор адначасова ўмацоўвае яшчэ больш прыязныя адносіны паміж удзельнікамі гэтага новага саюза.

Саюзныя дзяржавы — СССР і Вялікабрытанія ўзялі на сябе абавязальства, сумесна і па-асобку, паважаць тэрыторыяльную цэласнасць, суверэнітэт і палітычную незалежнасць Ірана.

РАДЫЕ-МІТЫНГ ПРАДСТАУНІКОУ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

18 студзеня 1942 г. адбыўся радыё-мітынг прадстаўнікоў беларускага народа. На мітынгу выступалі дзяржавныя дзеячы Беларусі, прадстаўнікі Чырвонай Арміі, партызаны, рабочыя з беларускіх эвакуіраваных прадпрыемстваў, вучоныя, паэты і пісьменнікі.

У папярэднім нумары газеты былі змешчаны: пісмо ўдзельнікаў мітынга таварышу Сталіну, зварот ўдзельнікаў мітынга да беларускага народа; прамовы: Старшыні Прэзідымума Вярхоўнага Совета БССР тав. Наталеўчы, Старшыні Совета Народных Камісараў БССР тав. Былінскага, Народнага паэта БССР Янкі Купалы, пісьменніка Кузьмы Чорнага, прэзідэнта Акадэміі науک БССР тав. Горэва, партызана тав. Карасёва, паэта Максіма Танка.

У сёйнешнім нумары мы прадаўжаем друкаваць прамовы ўдзельнікаў мітынга.

Да зброі, моладзь Беларусі!

(Прамова сакратара Цэнтральнага Камітэта Комсамола Беларусі
М. ЗІМЯНІНА).

Дарагія таварыши, маладыя сыны і дочки беларускага народа!

Фашысты адабралі ў вас свабоду. Яны імкнуцца надзею на вас ярмо вечнага рабства, зрабіць вас рабочым быдлам тупагаловага нямецкага фельдфебеля.

Зброяй і толькі зброяй беларуская маладзь дакажа, што беларусы ніколі не былі і не будуць рабамі нямецкіх памешчыкаў і капиталаў.

Зброяй і толькі зброяй мы вернем для беларускай маладзі і дзяцей нашы школы і інстытуты, нашы клубы і палацы піонераў, наша шчаслівае і радаснае жыццё.

Лепшы друг совецкай маладзі наш правадыр і настаўнік, любімы Сталін кінуў кліч усюму совецкаму народу — зіншчыцу нямецкіх акупантав усіх да адзінага. І слова таварыша Сталіна сталі свяшчэнным лозунгам для ўсіх байдоў вялікай вызваленчай вайны. Подвігі беларускіх партызан вядомы ўсёй краіне. У іх радах, у радах народных мсціцеляў, змагаюцца маладыя сыны і дочки Беларусі, змагаюцца наша славная маладзь, якая ўсёй сваёй істотай ненавідзіць і праклінае крывавага Гітлера, які парушыў наша шчаслівае жыццё, абняславіў нашу маладосць, нашу волю.

Маладыя партызаны і партызанкі! Зіншчайце немцаў так, як зіншчайцца іх на фронце маладыя сыны беларускага народа, герои — ордэнаносцы Чырвонай Арміі, комсамольцы Алейнікаў, Грышанаў, Філіпаў, Трызна.

Зіншчайце немцаў і іх агентаў так, як зіншчайцца іх у варожым тылу Героі Совецкага Саюза, праслаўленыя беларускія партызаны Бумажкоў і Паўлоўскі, комсамольцы Шубёнак і Стасевіч, як усе бясстрашныя патрыёты, імёны якіх будуть запісаны ў книгу славы совецкага народа.

Расказвайце рабочым і сялянам Беларусі, як вучыць нас усіх змагацца супроты фашыстаў таварыш Сталін. Узнімайце баявы дух народа, згуртоўвайце ўсіх сумленных людзей на зіншчальную вайну супроты гітлеравцаў. Радзіма ўзнагародіць вас за ўсе баявія подвігі. А самай вышэйшай узнагародай для ўсіх нас будзе свабоднае, шчаслівае, радаснае жыццё ордэнаноснай Совецкай Беларусі.

Дарагія браты і сёстры! Моладзь нашай роднай Беларусі! У імя Радзімы мужна і смела, не шкадуючы жыцця, не ведаючы страху, — усе на бой супроты нямецкіх акупантав, на поўнае зіншчэнне фашысцікіх паганцаў усіх да адзінага!

Гуртуйце сілы, партызаны!

(Прамова капітана Чырвонай Арміі Р. В. МАЦЮШЭНКА).

Беларускі народ, як і ўсе народы Совецкага Саюза, пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі і вялікага Сталіна пабудаваў сабе шчаслівае жыццё. Рабочыя, сяляне і інтэлігенцыя свабодна працавалі, вучыліся і радаваліся пладамі сваёй працы. Наш народ меў сваю дзяржаўнасць, сваю рэспубліку. Мы пабудавалі цудоўную фабрыкі і заводы. Выраслі прыгожыя гарады, расквітнелі калгасы.

І вось крывавы прышэлец бруднымі ботамі топча нацыянальны горн і высокую годнасць беларусаў. Ен хоча сцерці з нашай зямлі тое, што вякімі стваралася нашымі бацькамі і дзядамі.

Але наш народ, як і народы ўсяго Совецкага Саюза, ніколі не стане рабом. Няма такіх сіл, якія прымусілі-б сіноў і дачок Беларусі адмовіцца ад бязлітаснай барацьбы з нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

Пад кіраўніцтвам вялікага стратэга, правадыра і настаўніка Іосіфа Вісарыёнаўчы Сталіна ўжо разбіты адборныя варожыя часці пад Раством, Москвой, Тіхвінам, Ельцом, Калінінам. План акружэння і захопу Масквы ганебна праваліўся. Гітлеравскія зграі пацярпелі поўнае паражэнне. Разлікі нямецкага камандавання рухнулі і праваліліся з трэскам. Бітва за Москву і паражэнне нямецкіх войск у гэтай бітве паклала пачатак вялікаму разгрому гітлеравскай сволачы.

Цяпер кожны дзень наша магутная Чырвоная Армія вызваляе новыя прасторы совецкай зямлі ад фашысцкай погані. З кожным днём фронт становіцца ўсё бліжэй і бліжэй да нашай роднай беларускай зямлі. Надыходзіць той час, калі Чырвоная Армія разам з славінімі беларускімі партызанамі будзе біць паганых гітлеравцаў і тапіць іх у нашых балотах і вазёрах, калі ўсіяны палягуту касцымі, не дабегшы да сваёй Германіі.

Дык макней-жа ўдар па ворагу з тылу, таварыши! Біце фашыстаў бязлітасна, смела. Усе як адзін унімайцеся на барацьбу з фашысцікімі паганцамі.

Мы заклікаем вас на барацьбу за сінія хвалі Нёмана, Сожа, Дняпра і Бярозы-ракі, за нашы родныя гарады і сёлы, за цудоўную беларускую природу, за славінае мінулае і будуче нашай зямлі, за свабоду і незалежнасць беларускага народа.

Мы ведаєм, што ў беларускіх лясах і вёсках герайчныя партызаны вядуць бязлітасную барацьбу з нямецкімі гадамі. Мы ведаєм гэтых герояў. З гэтай трывуны мы пасылаем вам, таварыши партызаны, сваё шчырае чырвонаармейскае прывітанне. Скора настане час, калі мы будзем разам з вами і ваши імёны стануць вядомымі і дарагімі ўсіму совецкаму народу.

Смерть фашысцкай нечысці!

(Прамова дэпутата Вярхоўнага Совета СССР С. ПРЫТЫЦКАГА)

Азвярэлья банды нямецкіх фашыстаў на чале з крывавым Гітлерам акупіравалі і занявалі радыё-еврапейскіх дзяржаў. Свайм паганымі ботамі яны ўтапталі ў гразы высокую культуру польскую, чэхаславацкага, югаслаўскага і іншых славянскіх народаў, культуру Францыі, Бельгіі, Галандыі і т. д.

Яны аграблі да апошняй ніткі народы акупіраваных імі краін. Мільёны лепшых сіноў гэтых краін фашысцкія каты расстралялі, замучылі і пасадзілі ў канцлагеры.

Сцягнуўшы велізарныя сілы, узброеныя да зубоў сучаснай тэхнікай, яны ўварваліся ў нашу краіну, часова захапілі Беларусь.

Запылалі і пакрыліся дымам гарады і сёлы Совецкай Беларусі. Ручаямі палілася кроў беларускага народа, застагнала пад акупанскімі ботамі беларуская зямля.

Народны Камісар Замежных Справ таварыш Молатаў у сваіх Нотах ярка ахарактарызаваў зверсты нямецкіх людаедаў. Аднак, усё гэта з'яўляецца толькі часцінай таго, што чыняць нямецкія банды над мірным засельніцтвам Беларусі. Іх здзекі над старыкамі, дзецімі і жанчынамі не маюць падобных прыкладаў у гісторыі, не знаюць ніякіх граніц. І таму помста беларускага народа нямецкім акупантам павінна быць бязлітаснай. Таварыш Сталін сказаў: З гэтага часу наша задача, задача народаў СССР будзе заключацца ў тым, каб зіншчыць ўсіх немцаў да адзінага, якія прабраліся на тэрыторыю нашай радзімы ў якасці яе акупантаў.

I сапраўды. Чаго заслугоўвае банды у форме нямецкага салдата, які бяре за ногі трохгадове дзіця і разбівае яго галаву? Чаго заслугоўвае той обер-гад, які гвалціць дзячыну, а потым вырэзвае ёй грудзі? Чаго заслугоўвае зграя двуногіх сабак, якія раздзіраюць паміж двух танкаў старыка, які не хача выдаць у руки катаў комунисту і вясковы актыў?

Адказам на ўсе гэтыя зверсты можа быць толькі адно — смерть нямецкім акупантам!

Таварыши! Зіншчайце заклятага ворага скрэзъ, дзе толькі яго спакае, дзе толькі зможаце яго злавіць. Зіншчайце ўсіх прадажнікаў і правакатарап, як здраднікаў беларускага народа. Няхай нашы пушчы і балоты адгукніцца моцнымі рэхамі усенароднай помсты нямецкаму акупантуту. Няхай кожны прыдарожны роў, кожная тарфянская яма стане магілай для тых, хто адважыўся сваёй паганай нагой тапаць нашу свяшчэнную зямлю. Няхай Нёман і Прыпяць афарбуюцца чорнай фашысцкай крывёю.

Наша доблесная Чырвоная Армія ўжо разбіла дзесяткі і дзесяткі хвалёных нямецкіх дывізій, вымушаючы іх адступаць. Кожны дзень яна вызваляе раён за раёнам, горад за горадам.

Нашай барацьбой кіруе вялікі Сталін. І ў гэтым залог нашай перамогі.

Уперад да канчатковай перамогі над нямецкім фашызмам!

Усе сілы на зіншчэнне ворага

(Прамова рабочага тав. КОБЫША)

Родныя браты і сёстры — беларускія рабочыя, сяляне, інтэлігенты! Да вас звяртаецца беларускі рабочы, многа год працаўшы на беларускіх прадпрыемствах.

Вайна, навязаная нашай краіне крывавым Гітлерам, спыніла нашу мірную работу. Разам з усім рабочымі калектывам Гомельскай абуджковай фабрыкі «Праца» я пераехаў у тыл. Тут і пачала працаўшы наша фабрика. З болем у сэрцы, як і тысячам другіх беларусаў, прышлося мне пакінуць свой родны край.

Гітлер зайдзросці ўсім нашым багаццям. Па-зладзейску ён хацеў захапіць сабе ўсё тое, што здабыў рабочы чалавек. А самога чалавека, які быў свабодным і шчаслівым, ён захапіць зрабіць сваім рабом. Гэты крывавы вырадак зіншчычае беларускі народ. Тысячамі замучаных афяр у Мінску, Віцебску, Бабруйску і іншых гарадах і сёлах Беларусі адзначаны шляхі гітлеравскіх душагубаў.

Лепшыя сыны беларускага народа ўзялі ў руки зброю і пайшлі ў партызаны. Гордасцю напоўніліся нашы сэрцы, калі мы ўведалі аб герайчных спраўах беларускіх партызан. Мы добра ведаєм аб гэтых спраўах. Кожная вестка аб іх даходзіць да нас. Мы чуем выстралы мінскіх партызан, якія так мужна вядуць барацьбу з ворагам. Радасць выклікаюць подвігі партызан палескіх. Ведаєм мы і аб баявых подвігах партызан віцебскіх, гомельскіх, беластоцкіх, баранавіцкіх, полацкіх, рэчыцкіх.

Ведайце-ж, браты, што кожны партызанскі выстрал рэхам адклікаецца ў нашым сэрцы. Яго чуюць не толькі ў Беларусі, яго чуюць ва ўсім неасяжным Совецкім Саюзе.

Беларускі народ з чэсцю выканае свой абавязак перад усімі народамі нашай краіны ў барацьбе за незалежнасць і шчасце Совецкага Саюза.

Паклянёмся вялікаму Сталіну, што мы, не шкадуючы жыцця, будзем біць крывавых немцаў.

Няхай жыве вялікі Сталін!

ПАРТЫЗАНЫ РОДНАЙ БЕЛАРУСІ!

НЕ ВЫПУСКАЙЦЕ ЖЫВЫМ НІ АДНАГО НЕМЦА З НАШАЙ ЗЯМЛІ!

ДА ХАТЫ!

Пятрусь БРОУКА.

На Беларусі, між бароў,
У змрочнай хаце дзень і ноч
Чакае маці трох сыноў...
І смутак не сыходзіць з воч.

Чакае маці. Безлі дум
Ей не даюць спакою, сна.
Ці грункі лёд, ці лесу шум—
Бяжыць старая да вакна.

Быў чэрвень. Першы дзень вайны.
Над вёскай бомбы загулі,
І з роднай хаты трох сыны,
Тры комсамольцы ў бой пайшлі.

Пайшлі на бой за родны край.
Старэйши сеў на грозны танк,
А двух малодых цёмны гай
Прыняў як храбрых партызан.

Вайна заўсёды боль нясе,
Цяжкі ў братоў, сур'овы пуць...
Чакай-жа, маці, хоць не ўсе
Дамоў хлапцы твае прыдуць.

Ты чуеш, родная, парой
Марозны небасхіл гудзе,—
То сын адважны і герой
Машыну грозную вядзе.

Ні загарожы, ні равы
Не могуць сіл яго стрымазь,
Ен біў фашысту ля Масквы,
Цябе сияшаещца абняць.

Ты чуеш, маці, як гудуць
Бары ў зімовы, позні час.
Уважлівай, спакойнай будзь,
Паслухай сэрцам іхні сказ.

І каб магла ты зразумець
Гамонку сосен і ялін,—
Пачула-б ты, што мужна смерць
За Беларусь прыняў твой сын,
Што пахаваў яго атрад,
Як друга лепшага свайго,
Што помсціць кляўся родны брат
І ўсе таварышы яго.

І спраўдзяць. Будзе ведаць свет
Аб справе слáўных змагароў,
Што разлічліся як след
За боль тваю і сына кроў.

Не плач-жа, маці, ты ўначы,
Хай маткі катай слёзы лъюць.
Браты, насустреч ідуучы,
Ужо хутка рукі пададуць.

Навек прагнаўши чужаніц,
Прыдупць дамоў, дзе узраслі.
І вы пад звон вазёр, крыніц
Па вольнай пойдзеце зямлі.

СУПРОЦЬ ЗВЕРА

На перасыльным пункце палонные немцы некалькі дзён чакалі адпраўкі ў глыбокі тыл. З палоннымі гаварылі людзі, якія сабраліся паглядзець на іх. Прышлі сюды і чырвонаармейцы, сярод якіх былі і рускія, і беларусы, і украінцы, і казахі. Мясцовы настаўнік сказаў да палонных такія слова:

— Мы хочам, каб народы ўсяго свету жылі ў дружбе. Каб чалавек чалавеку быў брат.

Пачуўши гэта, чырвонаармейцы з яснымі тварамі пераглянуліся. У вачах іх свяцілася гордасць за гэтыя слова, сказаныя совецкім чалавекам. З насцярожанасцю яны павярнулі твары да немцаў — што яны на гэта скажуць, ці хочуць яны, каб чалавек быў чалавеку братам?

Немцаў было каля трыццаці. І толькі два з іх (адзін аўстрыйцу) прайсніліся тварамі і началі ківаць галовамі, як толькі перакладчик растлумачыў ім сказаныя слова. Усе-ж астатнія са змрочнай злосцю спусцілі вочы ў падлогу і так і застылі у гэтай звярынай паставе. То, што яны пачулі, было чужое ім і непатрэбнае.

І вось чырвонаармейскія твары началі хмурнечы. З вачэй спала надзея на тое, што ў нямецкага салдата асталіся нейкія рэшткі чалавечнасці. Не. Усё чалавече яму біў і не забіваў, не гвалціў і не кі-

ПАРТЫЗАНСКАЯ ПОМСТА

(З расказаў беларускіх партызан)

вісёў надпіс: «Такая расправа чакае кожнага нямецкага сабаку, а таксама кожнага іх падбрэхіча — здрадніка радзімы».

У гэты-ж дзень, па паўдні, у вёску Д. прыехаў карны нямецкі атрад, але было позна. Усе, каму доўгага бацькаўшчына, усе, хто можа насіць зброю, вышлі з падземелля і, ўзброіўшися — хто драбавіком, хто гранатай, хто тапаром, — усе з помстай ў сэрцы пайшлі ў цёмную пушчу.

Немцы, як галодныя ваўкі, рыскалі па хатах, па скляпох і ўсюды сустракалі або малога, або старога. І гэта на іх наганяла яшчэ большы

ПАСЛЯ УЗЯЦЦЯ ПЕНО

Палонныя немцы на адной з вуліц горада.

даў у агонь нявінных дзяцей.. Наша наступленне і нашы пабеды здорова прыялі яму.

На яго наступае і яго б'е вялікая сіла. Няма чаго і казаць, што Чырвоная Армія моцная сваёй зброяй. Наша авіяцыя ўжо даўно давяла сваімі баявымі спрэвамі, што яна пануе над ворагамі па ўсім фронце і ў нямецкіх тылах. Наша артылерыя наводзіць жах на гітлераўскія дывізіі. І нашы танкі, і нашы штыкі ёсць грозная для ворага зброя. Чырвоная Армія бязлітасна знішчае нямецкія полчышчы і гоніць іх з совецкай зямлі. На Заходнім фронце ад немцаў ужо цалкам ачышчаны Маскоўская, Тульская області. Чырвоная Армія падышла ўжо да самай Беларусі і хутка пачнела ачышчэнне ад немцаў нашай роднай Беларускай зямлі. На Паўднёвым і на Паўднёва-Заходнім фронтах наша армія б'е і гоніць ворага. Ачышчэнне ад немцаў Украіна. Вораг убачыў што нас ён не пераможа і ў дзікай злосці, перад сваёй пагібеллю, яшчэ зядлічы чыніць свае зверствы, на сваёй галаве адчуваючы сілу нашай зброяi.

Але ў нас ёсць і яшчэ адна сіла, недаступная немцам. Гэта — чалавечнасць і патрыятызм. Наша Чырвоная Армія носіць у душы імкненне да брацтва ўсіх народаў, а на вялікія подвігі і герайм яе натхніе найвялікшы замілаванне да сваёй радзімы і да свайго народа. З нашага сэрца гэтага не вырвеш, і гэтым тлумачыцца тое, чаму Чырво-

ная Армія — гэта армія герояў, здольных перамагчы ўсякія выпрабаванні і давесці вайну да поўнага эншчэння ворагаў, усіх да аднаго.

Гэтай сілы няма ў немцаў. Там толькі кругавая парука забойцаў і шэльмаў. Які там к чорту патрыятызм, калі кожнаму нямецкаму ваяку ўбіта ў галаву, што ён пасля вайны будзе мець маётак на заваяванай зямлі. Заўважым: натхнічы сваіх салдат на вайну, бандыт Гітлер не шукаў у немцаў пачуцця радзімы, а пачуцця грабежніцтва і нажывы на чужым. Так крывавы забойца Гітлер выхаваў сваю салдатню, ды інакш і быць не магло, бо ён сам ёсць прайдзісвет і злая шэльма.

І ў гэтым пагібелі яго і яго войска. Вашывы і паршывы палонны немец не мае ў сваёй души якога-б там не было апрышча для свайго спакою. Гэта злодзея, якога злавілі, зблілі, і якому няма чым апраўдацца.

Так ідзе іх пагібель. Так у імя брацтва народаў, у імя шчасця свайго народа, любvi да роднай зямлі, у імя высокага, благароднага патрыятызма кожны чырвонаармеец — герой.

Так набліжаецца наша перамога і гібель гітлераўскай Германіі.

Будзем ведаць усе гэта. І дзеля нашай чалавечнасці будзем знішчаць і душы ў кожнага немца, аж пакуль на нашай зямлі сляды яго не расплювідзца пад дажджамі і вятрамі.

Кузьма ЧОРНЫ.

СМЕРЦЬ ФАШЫСЦКІМ ЛЮДАЕДАМ!

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

(3 паведамленнё за 10 дзён)

На працягу з 21 па 31 студзеня нашы войскі, перамагаючы спробы нямецка-фашысцкіх войск замацаваца на новых абарончых рубяжах, паспяхова прадаўжалі наступленне і штодзённа прасоўваліся наперад. Пад ударамі нашых войск праціўнік адыходзіў, пакідаючы на полі бою ўзбраенне і вялікую колькасць забітых і раненых салдат і афіцэраў.

За гэты час нашы часці вызвалілі многа насялённых пунктаў і ў ліку іх гарады: Уварава (раённы цэнтр Маскоўскай обласці), Пено, Андрэапаль, Холм, Тарапец, Заходняя Дзвіна (Калінінская обласць), Нелідава (на чыгуначнай магістралі Ржэў—Вялікая Лука), Сухінічы, Мятлеві (Смаленская обласць), Лазавая, Барвенкова (Украіна), Селіжараў, Оленіна, Старая Тарона (Калінінская обласць).

З 20 па 30 студзеня знішчана 238 нямецкіх самалётаў. Наши страты за гэты-ж час — 62 самалёты.

Па Совецкаму Саюзу

МАСКОЎСКАЯ ОБЛАСТЬ ПОУНАСЦЮ ВЫЗВАЛЕНА АД АКУПАНТАЎ

Масква. Тэрыторыя Маскоўскай обласці поўнасцю вызвалена ад нямецка-фашысцкіх войск. У сувязі з гэтым у Маскве, на прадпрыемствах, у калгасах обласці адбываючыя мітынгі. Яны праходзяць пад лозунгамі ўзмацнення брацкай дапамогі працуўным вызваленых раёнаў. Рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя абавязваючыя змагацца за яшчэ больше павялічэнне выпуску абароннай прадукцыі, каб паскорыць поўны разгром фашысцкіх бандытаў.

28 студзеня адбылася 6 сесія Маскоўскага абласнога совета дэпутатаў працуўных. Намечан вялікі план работ па аднаўленню гаспадаркі. Толькі па 14 раёнах у бягучым годзе будзе выдаткована звыш 20 мільёнаў рублёў на аднаўленне розных прадпрыемстваў, памяшканняў, жылых будынкаў.

ДА 24 ГАДАВІНЫ ЧЫРВОНАЙ АРМИ

Ленінград. Рабочыя, інтэлігенцыя, байцы і камандзіры рыхтуюць дастойную сустрэчу 24 гадавіне Чырвонай Армii. У горадзе з поспехам праходзіць збор цёплых рэчаў для армii. На прадпрыемствах павышаецца прадукцыйнасць працы.

НАЛАДЖВАЕЦЦА КУЛЬТУРНАЕ ЖЫЩЦЕ

Калінін. Нямецка-фашысцкія орды разбурылі ў часова акупіраваных імі гарадах і сёлах многа культурных установаў і школ. У горадзе гітлераўскія банды зруйнавалі 15 школ з 48, а таксама ўсе бібліятэкі, у тым ліку абласную бібліятеку імя Гор'кага.

Зараз у вызваленых гарадах і вёсках обласці наладжваецца культурнае жыццё. Органы народнай асветы ўзяліся за аднаўленне і пабудову школ. У радзе школ пачаліся заняткі. Рыхтуеца да адкрыцця педагогічны інстытут імя Калініна.

ДЛЯ БАЙЦОУ ФРОНТА

Горкі. Працоўнаяя обласці праўляючы здаваць цёплыя рэчы для воінаў Чырвонай Армii. На 20 студзеня ад рабочых, служачых, калгаснікаў і інтэлігенцыі обласці паступіла 33.585 пар валёнак, больш 78 тысяч кілаграмаў шэрсці, 10.703 паўшубкі, 70.607 аўчын, 52.307 шапак-ушанак, 29 тысяч ватных куртак і штаноў, дзесяткі тысяч пар панчох, цёплай бляізны і іншых рэчаў. Значная частка гэтых рэчаў ужо адпраўлена ў армii.

АДНАУЛЯЕЦЦА ЧЫГУНКА

Сухінічы. Совецкія чыгуначнікі з энтузізмам прыступілі да аднаўлення зруйнаванай нямецкімі акупантамі чыгуначнай гаспадаркі. Наладжваецца работа чыгуначнага вузла.

Тэлеграмы з-за граніцы

Турэцкія газеты аб наступленні Чырвонай Армii.

Турэцкія газеты змяшчаюць агляды ваеннага становішча на совецка-германскім фронце. «Падзеі паказалі, піша газета «Тан», што Сталін з'яўляецца вялікім стратэгам. Уесь совецкі народ поўны рашучасці змагацца з праціўнікам да апошніх краплі крыві. Маральны стан совецкага народа зараз высокі як ніколі».

Газета «Ені Сабах» заяўляе, што не можа быць і гутаркі аб tym, што германская армія адступае «па плану». На совецка-германскім фронце адбываючыя буйныя сражэнні і стратэгічна важныя пункты адзін за другім пераходзяць у рукі рускіх.

Амерыканскія газеты аб новых перамогах Чырвонай Армii.

НЮ-ЕРК. Усе амерыканскія газеты змяшчаюць паведамленні аб новых перамогах Чырвонай Армii на Паўднёв-Захаднім і Паўднёвым фронтах.

Ваенны аглядальник газеты «Сэн» піша, што Гітлер вымушаны пяпер аддаваць усю ўвагу для таго, каб выратаваць патрапаную германскую армію.

Газеты адзначаюць, што паспяховае контраступленне рускіх войск тлумачыцца правільнай рускай тактыкай на працягу першых месяцаў вайны, калі яны выматалі сілы праціўніка і падрыхтаваліся да контрудараў.

150 тысяч абмарожаных гітлераўцаў.

АНКАРА. Прывышыя з Балгарыі паведамляюць, што лік абмарожаных нямецкіх салдат, прывезеных у Балгарыю з совецка-германскага фронта, перавышае ўжо 150 тысяч чалавек.

Востры недахоп гаручага ў Германіі

У выніку вялікага расхода гаручага на совецка-германскім фронце, у Германіі стварылася надзвычайна напружанае становішча з гаручым.

У адпаведнасці з гэтым рэзка скараціўся імпарт гаручага з Еўропы для бронетанкавых груп, якія дзейнічаюць у Афрыцы.

Германскі генерал Гудзерыян захварэў.

ЛОНДАН. Як перадае агенцтва Рэйтэр, германскі генерал Гудзерыян захварэў запаленнем лёгкіх. Тут сцвярджаюць, што яму прадстаіць адкліканне з армii.

У ВЫЗВАЛЕНЫМ ГОРАДЗЕ

Байцы Н-скай часці праходзяць па вуліцах г. Тарапца.

Буйныя палітычныя дэмансстрацыі ў Францыі.

ЖЭНЕВА. Тут паведамляюць, што на працягу ўсёй другой паловы студзеня ў дэпартаментах Эро і Гар (Францыя) мелі мейсца масавыя палітычныя дэмансстрацыі. Найбольш многалюдныя дэмансстрацыі адбыліся ў гарадах Монпелье, Нім, Сэт і Арль. Дэмансстрацыі выкліканы вялікім недахопам харчавання.

Югаслаўскія патрыёты працаўжаюць бацацьбу.

ЖЭНЕВА. Белградскія газеты паведамляюць, што ў ваколіцах горада Валева югаслаўскія партызаны далі бой гітлераўскай акупацыйнай армii. Партызаны знішчылі некалькі сот акупантаў і, захапіўшы вялікую колькасць зброяння і боепрыпасаў, скаваліся ў гарах.

Англа-германская паветраная вайна.

ЛОНДОН. У камоніке англійска-га міністэрства авіяцыі гаворыцца, што ўночы на 29 студзеня англійскія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на розныя абекты ў Мюнхене, на докі ў Булоні і Ротэрдаме і на аэрадромы, якія знаходзяцца на тэрыторыі Галандыі і Паўночнай Францыі.

Пакаранні смерцю ў Бельгii.

СТАКГОЛЬМ. Тут паведамляюць, што ў Бруслі прыгавораны да пакарання смерцю за распаўсюджанне антыгерманскіх лістовак паліцэйскі чыноўнік Жюль Льенэр, архітэктар Роберт Візенберг і студэнт Рожэр Ліб'он. Уласнік гасцініцы Фердинанд Кюсцэр (г. Берг) прысуджаны да пакарання смерцю за тое, што ён пабіў нямецкага салдата.

Вайна на Ціхім акіяне.

НЮ-ЕРК. Вашынгтонскі карэспандэнт агенцтва Асошыэйтэд прэс перадае падрабязнасці марскога сражэння ў Макасарскім праліве (паміж астравамі Барнэа і Цэлебес). Ен паведамляе, што амерыканскія і галандскія марскія паветраныя сілы рашуча атакавалі японскія караблі. Патоплены 11 японскіх суднаў і пашкоджана 17. Акрамя таго, мяркуюць, што патоплены яшчэ шэсць суднаў і авіяносец.

У рэзультате патаплення японскіх транспартаў у Макасарскім праліве загінула 25 тысяч японскіх салдат.

Масавыя арышты ў Румынii.

СТАКГОЛЬМ. Скандинаўская тэлеграфнае агенцтва паведамляе з Румынii, што па загаду Антанеску арыштаваны і пасажаны ў канцэнтрацыйны лагер 14 дзеячоў, у тым ліку князь Іван Шыкан і быўшы міністр пропаганды Тыцэану.

НЮ-ЕРК. Бернскі карэспандэнт газеты «Нью-Ёрк таймс» паведамляе, што арышты ў Румынii працаўжаюцца. Сярод арыштаваных у апошні час — быўшы намеснік мэра Бухарэста Тэчары. Арыштаваная нядайна група румынскіх дзеячоў абвінавачваецца ў тым, што «яе погляды не адпавядаюць палітыцы румынскага ўрада».